

Adunarea anuală a Comisiei de supraveghere a Palatului Cultural

La 30 Aprilie s'a întinut ședința Comisiei de supraveghere a Palatului Cultural, în care s'a făcut raportul anual asupra activității culturale artistice desvoltată de această instituție.

Afara de trupele de teatru ce ne cercetează de câteva ori pe an, întreagă viața culturală și artistică a orașului nostru este legată de această instituție. Un mare noroc a fost hărțit Aradului, căci afară de Târgul-Mureș, nici un oraș de la noi nu se poate lăuda cu o asemenea instituție. Este intruparea celei mai ferice idei, de a avea toate mijloacele de educație culturală și artistică la un loc; o bibliotecă cu 60.000 volume, având baza unei biblioteci academice, o sală de lectură unde și nic se pot consulta cărți, reviste și ziar, o bibliotecă de împrumutare pentru publicul ce nu are în timp să citească în sala de lectură.

* Despre Biblioteca Palatului Cultural voi da numeroile următoare.

Tot aci este Muzeul de belearte înzestrat cu opere plastice, de o valoare artistică universală, un muzeu preistoric, muzeu de relixii din revoluția anilor 1848-1949. O sală impozantă pentru concerte și conferințe, sală de expoziție și tot aci se pune baza unui muzeu etnografic unui muzeu bisericesc și unui muzeu militar național. În cele următoare se va arăta activitatea desfășurată în decursul anului 1925.

Ședința a fost deschisă la ora 5 p. m. fiind președintă de către primarul orașului dr. Ioan Robu.

După citirea și verificarea procesului verbal din sedință anterioară di director al Palatului Cultural dr. Lazar Nichi cîstea raportul anual.

1. S'a întinut 11 serate artistice literare, 39 concerte la un nivel artistic pe depărtături satisfăcător, 17 expoziții de pictură între care se relevă expoziția tinărului pictor-sculptor Gh. Groza, caruia Palatul Cultural îi va încredința execuțarea bustului lui Gh. Coșbuc.

Muzeul de belearte s'a sporit

cu 12 opere; 10 tablouri și 2 sculpturi. Amintim tablourile cumărate dela pictori: Strâmbu,

Sabin Pop, Gh. Peștișu, L. Barabă și o sculptură de Gh. Groza.

Muzeul etnografic s'a sporit cu

34 obiecte, mai ales dela moții (chisiguri, olărie, lenjerie, port național etc.) și 75 păci fotografice de pe bisericile de lemn din județ.

Muzeul preistoric s'a imbogățit cu materialul rezultat din săpaturile arheologice dela Josășel.

Muzeul etnografic s'a sporit cu

34 obiecte, mai ales dela moții (chisiguri, olărie, lenjerie, port național etc.) și 75 păci fotografice de pe bisericile de lemn din județ.

S'a cheltuit pentru Muzeul de

belearte sumă de 163.000 lei, din

cari 120.000 din bugetul orașului;

iar restul din colectă a făcut de către comitetul special pentru înzestrarea Palatului Cultural cu opere plastice și îndeosebi de către dr. Ștefan Petrescu căruia și pe aceasta călă i se exprima

cele mai vii mulțumiri.

In administrarea Palatului Cul-

ural s'au ivit cheltuieli mai mari

în sumă de 46.935 lei 40 b.; iar

venitul, din taxe dela garderobă,

și taxe de bibliotecă, cataloge

etc. 51.489 lei.

2. Raportul dlui I. Langa bib-

liotecarul Palatului Cultural as-

upra circulației cărților și spă-

rirei bibliotecii în anul 1925.

Bibliotecarul a căutat să inde-

țelească cererile publicului cititor

relative la cărțile apărute mai

nou, cari s'a prelucrat împreună

cu un catalog tipărit al lor. S'a

completat colecția de reviste și

ziare. Prin donația facută de dna

Serban din Nădaci am reușit să

avem ceva din vechile noastre

reviste și ziare (Familia, Tribuna

etc.) S'a revizuit toate lucrările

dela bibliotecă de cănd a fost lăsată

de noi în administrare. S'a pre-

lucrat materialul din Biblioteca

Xenopus și Biblioteca Schmidt,

cari erau aranjate provizoriu în

magazia bibliotecii.

Circulația a fost că se poate de intensă. Cam 100 persoane cercetează zilnic sala de lectură și sala de împrumut a bibliotecii; ajungând circulația anuală a cărților la una sau și mai multe volume.

Fiind prea mare aglomerația în sala de împumutare și publicul trebuie să aștepte cu orele pînă să primească cărți; bibliotecarul propune ca pe lângă cei doi cursori, — începînd cu nouă an budgetar, — să se mai angajeze un funcționar care ar corespunde și la lucrările de bibliotecă. Aduce înaintea comisiei și cere aprobația ca în urmă cererilor insistente ale publicului, să se comande de suma de 20.000 lei cărți franțești; iar întrucât restul din budjetul bibliotecii pentru cărți românești ar fi prea puțin, i cere deschiderea unui credit suplimentar, căci suma de 60.000 lea este prea mică pentru o bibliotecă ca cea a Pașalui Cultural.

Cheftulie de bibliotecă pe anul 1925 au atins cifra de 77.254 lei; din cari 55.000 votati în buget, iar 22.254 credit suplimentar.

3. Propuneră — Hotărîri.

Comisia decide asupra ofertelor

incuse pentru construirea celor

două sâcluri a busturilor lui

Xenopol și Coșbuc.

Primește de la Lt. colonel Gheorgescu ca delegat al Ministerului

dării Politecnică din Timișoara

a făcut o comunicare științifică

originală.

Dsa a arătat cum bazându-se

pe lucrările lui Amagat a

construit un manometru de precizie,

cu ajutorul relațiunilor ce se pot

stabilii între volumul întrebuiant

cu Amagat în lucrările sale asupra

comprezibilității gazelor și între

volumul unui manometru oarecare

cu azot.

Dsa a arătat cum bazându-se

pe lucrările lui Amagat a

construit un manometru de precizie,

cu ajutorul relațiunilor ce se pot

stabilii între volumul întrebuiant

cu Amagat în lucrările sale asupra

comprezibilității gazelor și între

volumul unui manometru oarecare

cu azot.

Dra Elena Spîrrescu (București)

din direcția laboratoriori Casei

Școalelor a prezentat congresului

căteva din noile tipuri de apa-

rate construite în atelierele Casei

Școalelor.

Profesorul Ludvig, președintul

congresului, a făcut căteva ex-

periene interesante cu lampa de

luminiscentă.

După aceste comunicări con-

gresul a vizitat laboratoriorile Școalei

Polițecnice.

Seară la ora 9 a avut loc, în

același local, o interesantă confe-

rență a președintelui, dr. Prof.

Ludwig, despre „România indu-

strială”, cu proiecții.

Congresul profesorilor de fizică și chimie din România

Timișoara 13 Mai. — În zilele de 10-12 Mai, profesorii de științe fizico-chimice și au înzis de 12 Mai congresul lor anual la Timișoara.

Au luat parte numeroși profesori și profesori din întreaga țară.

Goresp.

Congresul general al medicilor

— Programul congresului —

Congresul general al medicilor se va ține în zilele de 16, 17 și 18 Mai, în București, la Ateneul Român.

La acest congres se vor prezenta, următoarele rapoarte:

Profesor dr. S. Nicolau: „Problema situației la noi și profesională a socială a acestei boala.”

Profesor N. Gheorghiu: „Casa de Ajutor a Corpului Medical”.

Dr. S. Irimescu: „Măsurile de combatere a tuberculozei pe bază de legislație sanitare”.

În afară de aceea se vor discuta numeroase chestiuni de ordin profesional.

Toamă pentru a se putea pune în discuție că mai multe chestiuni, ele vor fi prezentate sub formă de comunicări.

Congresul se va sfîrși printr-o excursie la Constanța și Techirghiol.

Medicii pot lua parte la congres cu doamne; anunțând aceasta în scrisoarea de înscriere, pentru a se rezerva locuri la banchetul dat în onoarea congresului și la reprezentarea de gală ce se va da la Opera Română, Luni 17 Mai.

Cu începere de Sâmbătă 15 Mai dimineață, dîni medici înscriși la congres, vor găsi în Gara de Nord, la biroul special se va aranja, un plic, care va conține carte de membru al congresului, programul amănurit, adresa hotelului, unde s'a reținut camera de locuit, precum și biletele de intrare la banchet și la reprezentarea teatrală dată în onoarea congresului.

CONVOCARE.

Conform dispozițiunilor art. 25 din Statutele societății și art. 156 din Codul Com.

Prin membrii a Coop. „Părneava” sunt rugați să se întruni la Adunarea Generală ordinară pe ziua de 30 Mai 1926 ora 16, în localul Coop.

„Părneava” din Arad Strad. Dorobanților Nr. 41.

In caz de neintrunire a membrilor în număr corespunzător, adunarea generală se va înține fără altă convocare la 13 Iunie ora 16, în același loc și care ar fi numărul membrilor prezenți.

La ordinea zilei:

1. Darea de seamă asupra gestiunii anului 1925.

2. Bilanțul, Profit Pierdere pe anul 1925.

3. Raportul comisiei cenzorilor

4. Descarcarea Consiliului de gestiune sa.

5. Votarea bugetului de venituri și cheltuieli pe 1926.

6. Raport asupra împrumutului contractat dela Centr. Coop.

7. Aprobarea înscrierilor noilor membrii în Coop.

8. Alegerea membrilor în Coosiliul de Adm. în locul celor 3, a căror mandat a expirat.

9. Divise propuneră.

Arad, din ședința înținută la 28 Aprilie 1926.

Președinte: Arendie Glavan.

Cântarea României la Arad.

Renumita societate corală „Cântarea României” va da Sâmbătă, 22 Mai la ora 9 seara

un mare concert coral

dirijat de MARCEL BOTEZ,
cu concursul orchestrei Filarmonei din Arad.

Program:

I.

CONCERTI RELIGIOS:

a) Andante-Allegro ; b) Adagio ; c) Allegro-moderato

Povestea cartelului „țărănist-idealistic“

Uite popa, nu e popa. — Tragerea pe sfârșit a lui Bogdan-Duică. Dacă nu mai candidaază,

Spusene noastre, din numerole trecute ale ziarului, au căpătat deplină confirmare și dacă la Arad nu avem spectacolul declarării ca nul al cartelului electoral — încheiat între maniști și țărăniști — aceasta se datorează omului de tact, politicianului clar care este dl profesor Bogdan-Duică.

Povestea acestui famos cartel electoral, merită totă atenția pentru a fi împărtășită publicului cetitor. Noi ne vom rezuma nu mai la situația care ne privește de drept și anume, la aceea că, în conformitate cu stipulațiile acestui cartel, țărănișii primeau în Ardeal patru capete de listă.

Manișii au călcat angajamentul

După trăimitarea lui însă în public și după un timp de propagandă electorală a acestor două organizații în comun, manișii au călcat stipulațiile de ordin prim, ale acestui cartel și din patru capi de listă în favoarea țărănișilor, n-a mai rămas decât una la Bistrița.

Prima urmăre a acestei considerări a cuvântului dat a fost spectacolul dela Satul-Mare,

unde organizația țărănistă nu reușește să primită lupta de proprie raspuns.

Același cartel este amenințat în Bihor, iar la noi capul de listă, cerut pentru dl Bogdan Duică, i-a revenit ca un pion al aşa zisei consecvențe politice a lui Justin Marșeiu.

Retragerea lui Bogdan-Duică

Rezultatul este acesta: *dl Bogdan-Duică, cap de listă până mai multe trecute, și-a retras orice fel de candidatură; ceiaice înseamnă că seful organizației țărănistă din Ardeal nu va figura printre viitorii parlamentari.*

Această ofensă adusă lui profesor Bogdan-Duică se atribuează „sigurării lui Maniu în deplina reușită în alegeri“, acapărând în toate județele capetele de listă fiind convins de sigur, că în nici un județ frântura partidului să nu se petreacă și în rândurile celor rămași credincioși lui Maniu.

Aceste afirmații, viitorul cel mai apropiat le va dovedi că de justă sunt.

Ziua răfușilor nu e departe

Spectacolul prezintă tot interesul deosebit el ia aspectul jo-

cului de „uite popa, nu e popa“ de panglicari de bălcăi, care însă va avea durul de a da prilejul frântului țărănist ardelean, ca în fața nouilor evenimente politice, să ia o atitudine de circumstanțe.

Ofensa adusă profesorului universitar dela Cluj, va aduce o serioasă sdruncinare a partidului țărănist și cauză acestei sdruncinări se pare că este influența nuanței sterilei, în această partid influență care nu se multumește cu granitul Nistru și ale Cartașilor, ci are tendința de a domina și în Ardeal.

In urma celor petrecute și din cele publicate de către dl Bogdan-Duică în ultimul numar al „Chemării Banatului“, avem credință că ziua răfusei nu este prea departe.

Mergem cu afirmatia noastră și mai departe și o spunem: niciun țărăniș ardelean nuț suntem nemulțumiți, aceias stare de fapt se petrecă și în rândurile celor rămași credincioși lui Maniu.

Aceste afirmații, viitorul cel mai apropiat le va dovedi că de justă sunt.

Insinuările „cartelaților“ dela Arad

Cartelul personal al dlor Marșeu-Hoărăan, a lansat în ziarele de senzație din capitală cele mai fantastice știri despre o pretinsă teroare desfășuită în județul nostru.

Este o îndrăsneață fără perche, că membrii tovarășiei opozitioniste, de mai sus, cari de săptămâni deținutul cutreieră comunei județului nostru în propagandă electorală, să se pângă și să amenințe „personal“ pe dl V. Goldiș, pentru „libertatea de mișcare.“

Am dorit să ni se comunică un singur caz, în care vre-unul dintre cei cu telegramile de protestare, a fost împiedcat să parăsească orașul, să facă propaganda publică de către ardeleanii ai județului nostru.

Este foarte firesc însă și fericit pe d. prefect și Comandamentul Diviziei, pentru măsură luată față de toate partidele politice, de a fi interzisă întrunirea publică politice și agitația electorală în ziua de 10 și 13 Mai.

Nu mai au acești propaganști electoralni niciu sfânt și superior, desușră intereselor mărunte de partid și trămantă vulgare?

Să dăt cea mai largă libertate de propagandă înainte și după sărbătoarea zilei de 10 Mai.

Lăsăm la aprecierea ori carui om de bine, mentalitatea acestor politicieni, cari au voit să coboare în noroiul patimilor, cea mai mareță sărbătoare a neamului.

Credem, că se impune o lămurire a motivului, pentru care cartelul opozitionist al dlor Marșeu etc, au alarmat lumea în teme false de teroare și abuz al organelor superioare administrative.

Văzând insuccesul agitației lor demagogice și căderea rușinoasă ce li aștepta, căută de pe acum să își acopere nerensita, cu pretinsă teroare.

Ne mai având posibilitatea să se scuze dl Hotărăan și de astă dată, că i s-au furat voturile, (?) se plâng... că nu a putut face propaganda pentru ideile dsale și ale lui Pálfi!

Nu mai prinde dlor, nici demagogia nici alarmă dvoastră din „Aurora“ și „România“.

Evenimentele din Polonia

In ziua de 12 crt., mareșalul Pișudski, în fruntea anului deținut militar, a pornit o acțiune de răsturnare a guvernului d-lui Witos. Ajuns la portile Varșoviei, telegramă anunță, că guvernul să înconjurate de trupe rămase credincioase.

Comunicațiile cu polonii

Fraga, 15. — Comunicațiile telefonică cu Polonia sunt întrebuințuite. Centrul telefonic cel mai apropiat de Cehoslovacia, acela din Teschen-ul polonez a declarat la cheie mările din Praga că în virtutea instrucțiunilor de la Varșovia, linile telefonică sunt puse exclusiv la dispoziția Marelui Stat Major. De asemenea telegramele adresate la Varșovia au rămas fără răspuns. Se crede că toate aceste măsuri au fost luate de guvernul Witos pentru a împiedica mobilizarea ordonată de Pișudski.

Duminică, în 16 Mai crt. se va deschide în păduricea orașului — lângă gară — restaurantul grădină de vară „Cismigiu“, cu mânăncă alese, grătar special, beuturi fine și reci Orchestă în fiecare seara.

Tip. Rethy Succesor Arad.

Către cetățenii alegători din județul Arad.

Inalta înțelepciune a M. Sale Regelui a chemat la conducerea Tării pe dl General Avramescu, pentru a întronă ordinea, legalitatea și dreptatea.

In fruntea treburilor obștești să omul faptelor nu a făgăduiților deșarte.

Starea economică a Tării, încheierea unității între provinciile României Mari, pază și siguranța hotarelor ca și ordinea interne reclamă la conducere o voință tare, o putere încercată și o cinste curată.

După încercările nereușite a guvernării trecute, de a ridică bunăstarea poporului și a întări legăturile noastre în alte țări, cum și după haosul ce domnește în alte partide, Tara întreagă privește cu încredere opera de construire a noului guvern.

De șapte ani Ardealul și Banatul au fost jocul unor conduceri, lipsiți de voință și de muncă reală.

Abierea dela încoronarea primului Rege al României Mari, obstrucții, perctractări și certuri, a fost calea pe care au bătut-o până azi reprezentanții politici ai Ardealului.

Un vînt nou de renastere și progres, trebuie să susține și de dimineață de Carpați pentru a noi Ardelenii să avem cuvântul în trebile publice de Tării.

La această acțiune de trezire a noastră din letargia și păcălașă în care am stat de ani de zile să a hotărui frântul săvădării noastre publice și Vasile Goldiș.

Dragostea de neam și respectul său de muncă este o garanție pentru noi, că alături de ceilădui miniștri Ardeleni în guvernul d-lui General Avramescu, va face să se vindece rănilor și nevoile cari apăsa asupra noastră.

Partidul Național nu formează același car și mai departe vor să lasă țărănește noastră nedreptățile și circulația în picioare, ci întregă suflarea Ardealului și Banatului, care urmează steagul de muncă și luptă a vehiculul Partidul Național Român sub conducerea d-lui Vasile Goldiș!

Azi nu mai putem inchide în granițele despărțitoare de frai, ci trebuie să aducem și noi energie și sufletul nostru la opera de prosperare a neamului întregit. Vrem ca și cei ce nu sunt de o legătură cu noi, dar cetățeni credincioși ai acestei țări, să poată avea dreptate și mulțumire.

Hotărîți să luptăm pentru binele tuturor, nu facem demagogie atât o rasă, în contra altieia, sau pe țărani în contra intelectualilor.

Vitorul poporului nostru din Ardeal și astăzi în măini și în voință alegătorilor din această parte a Tării după cum va fi, să urmeze pe cei cari luptă pentru împlinirea dorințelor noastre, sau să asculte, același cari până azi au dovedit că nu vreau să nu pot face nimic.

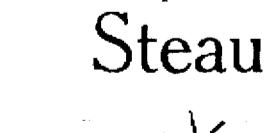
Urmănd chemarea noastră de bine, nouă Guvern sprijinit și de voință alegătorilor acestui județ, va completa și extinde reforma agrară și asupra pădurilor.

Valoarea urcată a banului nostru, sub un regim tare, va eftini viață și reduce dările.

Refacerea căilor feroviari și a drumurilor, formeză grija de căpătenie a guvernului actual și a conducătorilor acestui județ.

Cu aceste gânduri Guvernul cel nou al Tării noastre compus din oameni cu experiență și fiind pătruns de seriozitatea angajamentelor ce le ia, se adreseză cetățenilor județului nostru fără deosebire de naționalitate, cerându-le încredere, pentru realizarea datorelor, impuse de nevoile mari ale timpului.

Steaua

este semnul, cu care vom învinge toți acei, cari voim binele obștește și dorim un viitor mai fericit pe aceste plăuri.

Increzători în cunințenia poporului nostru, suntem siguri că va urma pe calea cea dreaptă și nu se va lăsa amăgit de cei cari nu știu și nu pot să ajute nimic.

Votăți steaua, semnul adevarului și al dreptății.

Încă un ostaș de merite se scrie în Partidul Național Român

Distinsul avocat și profesor din București, dl Tudor Popescu, s'a înscris în partidul național român, trimijând dlui ministru V. Goldiș, următoarea scrisoare:

D-lui Vasile Goldiș,
președintele partidului național român.

Cu sufletul plin de bucurie pentru că văd, în sfârșit, partidul național român sub conducere rea, avându-te președinte pe d-ta, te rog domnule Goldiș să mă primești — împreună cu prietenii mei care mă vor urma în curând — în acest partid.

Eu văd — și vor mai veni mulți regăbenți acum în partidul național român, pentru că acest partid sub conducerea d-tale ne dă putință să regăsim idealul tinereței noastre care a fost Ardealul.

Noi n-am venit până astăzi în partidul național român pentru că ne-am tinut departe conduceră ca toată și plină de perctractări a domnului Maniu. Astăzi mulți „regăbenți“ vor să ajute la înălțarea Ardealului și să păstreze România noastră pentru neamul nostru care trebuie să fie realmentă națională dominantă, conlocuind pașnic cu minoritățile naționale.

In ordine politică cred, că cea mai imperioasă datorie a fiecărui român este să ajute la înălțarea izolării politice a Ardealului, care datorită domnului Maniu durează de șapte ani și ar putea duce la izolare lui sufletească, ceea ce îl poate face să aibă un nou reprezentant în partidul național român.

Cred că astăzi o singură politică este bună: aceea care va face ceea cea mai repede modificarea sufletească, căci marile greutăți în care

ne stătem nu vin din însăcăciunile, ci din lipsa de unor buni și ai acestor

Acestea fiind idei călăzuale partidului național român sub conducere dv, care mă cu deosebire scumpe, vă rozmătă primii alături de dv.

Cu sentimente de adevăratie românească:

POPESCU TUDOR
avocat și profesor
Consilier Arhiepiscopal
București, Sf. Apostoli 10.

Răspunsul d-lui V. Goldiș

D-lui POPESCU TUDOR
avocat și profesor

BUCUREȘTI

Cu sinceră bucurie act de scrisoarea dvs. care imi aduceți la noștișă hotărîrea dvs. a intră în partidul național de sub conducere.

Vă mulțumesc pentru această prețioasă adeverință care mă onorează și mă convingă, că această călăuză obștește a noastră înfrățire cu amicilor de principii va fi sprijinul scumpel noastru și a iubitului nostru național românesc. De aici înainte socot între fruntași și titlului meu și te prețează voi face propunerea fii cooptat în comitetul central al acestui partid.

Al doilea devotat
(ss) V. GOLDIȘ

ULTIMA ORĂ

Serviciul nostru telegrafic și telefonic

Desmitirea unei tendențioase

București. 15. Consiliul capitalei a fixat nouă preț al pâinii. Prețurile de la rămasă ușeschiințate, însă ele în loc de un kilogram, se referă la 850 grame. Prețul cornurilor și frânzeluțelor rămâne ușeschiințat.

Accident de automobil

București 15. Eri seara un automobil voind să evite, în strada Cobălcescu, un tramvai să răsturnat. Soferul și 5 pasageri au fost grav răniți. Cu salvarea au fost transportați la spitalul Cotroceni.

Respingerea cererii de eliberare a maiorului Cernat.

București, 15. Camera de punere sub acuzare, a respins cererea de eliberare a d. Cernat, fostul director general al închisorilor.

Devizele și valuta

Radar, 15 Mai 1926.

BURSA :

Zürich : Deschideres Inchideres

Berlin	123.10	123.10

<tbl_r cells="3" ix="1"